

Coordonator: VASILE IGNA

Editor: MIRCEA PETEAN

Coperta: OANA STEPAN

Redactor de carte: IOAN-PAVEL AZAP

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MOȘOIU, DANIEL

Țigări umede / Daniel Moșoiu. - Florești : Limes,
2018

ISBN 978-606-799-209-0

821.135.1

© Copyright Editura Limes
Str. Castanilor, 3
407280 Florești, jud. Cluj
Tel.: 0264-544109; 0723-194022
e-mail: edituralimes2008@yahoo.com
www.edituralimes.ro

Daniel Moșoiu

Țigări umede

LIMES
2018

Țigări umede	5
Argentina.....	23
Ești o femeie frumoasă.....	35
Și să știi că mi-e dor de tine... ..	45
Avansarea lui Vasile Ojog	50
Bubulina	69
Televizorul.....	77
Revoluția lui Fane Gurău	88
Nefericirea	110
Bilete de papagal	115

Țigări umede

„și se iscă o stare de spirit,
comparabilă doar cu dorința
de a te îndrăgosti de o femeie
care nu rămâne definitiv
care nu pleacă definitiv”

Franz Hodjak,
Țigări umede și dor de călătorie

Trebuie să faci ceva neobișnuit. Numai să încapă definitiv în ochii ei. Să-i aducă și lui cafeaua cu ceașca pe farfurie și țigările răsfirate în cănițele ei verzi și înalte, sculptate în lut, fără torți, încrustate cu flori galbene, oribile, ciudate. Altfel, simte că într-o zi o să explodeze și o să spargă stiva de porțelanuri așezate de-a valma lângă filtrul de cafea. Iar mă crede ultimul milog și-mi aduce țigările în palmă, constata trăgând cu ochiul spre vitrina din spatele căreia apărea ea, de fiecare dată, scuturându-și amețitor țâțele mari, carnoase, pe care aburii fierbătoarelor adunau broboane fierbinți de sudoare, lacrimi mici care alunecau ușor spre șanțul provocator dintre sânii dezgoliți de nerușinata despicătură a cămășii și chinuiți de cupele prea strâmte ale sutienului. Nefericita, o dată rostogolise țigările pe masă într-un mic ochi de apă. S-a făcut că nu vede

firicelele de tutun care spărseseră foița umedă, catifelată a țigărilor. Parcă n-ar ști că îl deranjează... Noroc că are întotdeauna un pachet de țigări la el pe care și-l cumpără de obicei seara, de la o dugheană aflată la câțiva pași de blocul lui. Dar în cafenea cerea întotdeauna țigări la fir, la bucată, cum făceau mulți alții. Cafeaua i-o servea simplu, în ceașcă, nu se mai ostenea s-o poarte pe farfurie, unduindu-se cu pași leneși, provocatori, printre mese. Iar el continua să comande, răbdător, cafeaua de dimineață și, invariabil, patru țigări, așteptând ziua în care ea va înțelege de ce-și prăpădește timpul în localul ei de rahat. Pe vremuri, ce-i drept, fusese altceva. Unde mai pui că un scriitor îl botezase. Putea, însă, să-l boteze și paznicul cimitirului sau nebunul de Miau. A răs pe sub mustață într-o zi când acesta i-a răspuns fetei care se rățoise la el că scrumează pe jos, bâlbându-se în felul său și scuturând țigara în aer: păi, pe unde, că, uite, pe sus nu se poate! N-avea importanță. Arizona... Fără ea nu-i păsa dacă, îmbătându-se într-o zi, ar intra aici să borască. Nu-i păsa. Numai ea îl lega de cafeaua asta infectă. Jegoasă de-a dreptul. Arizona...

Negri de fum, pereții țineau loc de agendă pentru abonații casei care însemnau cu pixul numere de telefon și chiar mesaje pe bucățele mici de hârtie, prinse în piuneze sau ace de gămălie. Mesele înguste, așezate de-a lungul pereților și scorjite la colțuri,

purtau încă urmele trufiei clienților de altădată. Ici-colo o semnătură imposibil de descifrat, în altă parte câteva rânduri scrise cu pixul care ar fi putut fi la fel de bine versuri celebre sau scrijelituri întâmplătoare, de genul celor de pe cabinele veceurilor publice, apoi zeci de nume anoste care adunate dădeau invariabil LOVE (cam fumată moda asta cu ANY + GYURI = ..., constatase descoperind pe unul din colțurile mesei la care se așeza de obicei o inscripție care nu intrase în carnea lemnului), câteva AMR-uri incerte, pentru că nu mai știai dacă e vorba de săptămâni, luni sau zile, numele unor formații de muzică rock care nu mai cântau de mult și, scrise apăsate, nelipsite numere de telefon, cele mai multe vechi, din numai cinci cifre. Privind tăbliile meselor transformate în pagini de mică publicitate, avea de multe ori o senzație de-a dreptul ciudată. Se simțea atât de puțin important în încrengătura aceea de destine care se uniseră întâmplător în cafenea și care ținuseră să lase mărturie ale bucuriei sau tristeții trecerii lor pe acolo, încât, având sentimental continuării poveștilor și întâmplărilor Arizonei, nepieritoare de ani de zile, i se revela brusc și inevitabilul sfârșit al personajelor care le dădeau viață. Asta e tot, își spunea, Mary și Sebi s-au cunoscut într-o zi aici sau, îndrăgostiți fiind, se întâlneau la cafea, la Arizona. Uite, scrie aici că, unindu-se, rezulta iubire. Între timp au îmbătrânit și ei, că așa îmbătrânesc oamenii, indiferent de ce rezultă dacă pui între

ei semnul plus. Cine dracu sunt și ăștia? Mary și Sebi, de unde să-i mai scoți? Poate că au trăit o poveste frumoasă de iubire, poate că, tot însumându-se, până la urmă n-a mai ieșit nimic. Masa aceea la care stăteau, dac-ar putea vorbi, ne-ar spune. Ei, iată-mă, sunt prezent, gata să depun mărturie că lumea începe și se sfârșește cu mine. Rahat! S-ar putea, până la urmă, să nu mă mai intereseze, nici ea, nici lumea. E drept că deșertăciunea îl măcina doar atunci când, jucându-se cu ceașca goală pe masă, amâna clipa în care avea să se ridice și să-i caute încruntat privirea pentru salutul ei impersonal și aproape rece. Se întorcea a doua zi, iarăși, plin de speranțe. Și aștepta minunea.

Tinere, îl abordase într-o zi unul dintre scriitorii barosani ai orașului, fără să-i bănuiască deznădejdea, o vezi pe Aghi? Era colega ei, cea care, ridicând și coborând mânerul filtrului, slobozea în cești lichidul maroniu. O vedea. Și? Habar n-ai tu ce femeie a fost asta la viața ei! Sincer vorbind, nu-l interesa Aghi, putea să fie Claudia Schiffer. Nu era. Cutele ochilor i se continuau cu virgule groase, fața îi era brăzdată de riduri, iar picioarele purtau grosolan urmele celulitei. Ce fandoseală, să umble la vârsta ei cu fusta crăpată până la coapsele denivelate de șanțuri! Veneam aici, tinere, în vremurile bune, și căscam ochii la ea, bând pahar după pahar, până mă făceam pleaznă. O mai tachinam, îi mai aruncam câte o

poantă, și ea, atât, necheza ca o proastă. Într-o seară am așteptat-o până a pus lacătul pe ușă. Am lăsat-o să coboare scările și i-am sărit în față: Aghi, scumpă, mai bine intru la pârnaie decât să... Ioi, iștenem, mi-a spus, și tu vrei să mă fuți, draghe? Poftim, femeie măritată, un an de zile m-am îmbătat după aia în birtul ei, așteptând să plece clienții. Mai că m-ar duce și-acum mintea, văzând-o cum își țuguie buzele. Tu rămas tot nebun, Cornele, îmi zice când i-aduc aminte nopțile în care o lungeam pe mese. Sau, mă rog, ea pe mine. Ei, poftim, exclama și el, degeaba s-au schimbat vremurile! Cum naiba s-o aștepte la închiderea programului și să-i spună că o ia razna dacă n-o... N-ar vrea nici să se facă de răs, mărturisindu-i simplu că o iubește. La dracu, lucrurile ăștea se întâmplă ușor numai în poveștile altora și în filme! Altundeva, unde?

Nu, soluția era să facă ceva neobișnuit, numai să încapă definitiv în ochii ei. Ceasuri întregi stătea în cafenea. Nu-l supăra nici mirosul exagerat de igrasie și fum, nici faptul că era nevoit să soarbă până și firicelele de zaț pentru a-și lungi șederea. Rareori reușea să rămână singur la masă. Era aproape imposibil, intrând, să nu găsească un cunoscut sau să nu fie el mai apoi deranjat de prieteni. În fond, era mai bine să stai cu cineva, decât ca tembelul, singur. Ar putea observa și ea că, de vreme ce îl știe și la rândul lui cunoaște atâta lume, nu e chiar un prăpădit în orașul ăsta. Mă rog, singur

la masă i-ar fi fost mai ușor să-i spună că, de fapt, numai pentru ea alesese să-și bea cafeaua la Arizona. Dar aștepta un semn, cât de mic. Și nu venea. Își desfăta ochii privind-o cum croșetează printre mese. Clienții n-o ciupeau de fund, ca bețivii pe chelnerițe în bodegile soioase, dar aveau mai mereu o vorbă pentru ea, mai deocheată sau nu, iar ea, întotdeauna, dacă nu un răspuns, măcar un zâmbet înțelețitor. Culmea este că cei mai mulți, intrând, nici măcar n-o salutau. Și, totuși, ea le aducea cafeaua purtând elegant ceștile pe farfurii și, dacă era cazul, țigările în cănițele verzi și înalte. Numai la masa lui, parcă pe măsură ce îi făcea tot mai subtile reverențe, ceașca nu avea farfurie, iar țigările erau aduse în palmă. Lucruri care, categoric, îl întristau.

Așa că hotărî să facă ceva neobișnuit. Cândva lipise poezii pe geamurile librăriei de lângă cafenea. Tocmai în timpul unei lansări de carte. Una care se nimerise a fi trăznită de tot. Doi cunoscuți poeți ai urbei epatau stând la taclale, la o măsuță, chiar în vitrina principală a librăriei. De unde până atunci lumea era obișnuită să vadă în geam cărți, se trezise acum cu doi indivizi care se credeau în cârciumă. A naibii idee... Calculase, din afară, cam pe unde li se văd celor doi în geam figurile și exact acolo prinsese cu bucați mici de scoci poemele lui dactilografiate pe coli ministeriale, în ciuda protestelor mute ale celor doi care-i făceau semne disperate cu mâna să plece dracului de

acolo că le strică reprezentăția. Uite așa le acoperise bărbile. Pe urmă luă la rând și celelalte vitrine. Aștepta scandalul, invitând trecătorii să-i citească creațiile și să-i lase dracului pe măscăricii care se agitau în vitrină, dar abia într-un târziu înțeleșese că lumea îl integrase cu zâmbetul pe buze în regia non-conformistă a lansării. Și chiar nimeni n-a mai pomenit apoi de fantasticul lui tupeu. Iar ea, cum să afle? Trăznaia lui n-a devenit subiect de conversație în cafenea.

Altădată, tot în fața librăriei, scosese la vânzare, ca un negustor ambulant, propriile poezii. Ieftin, o sută de lei bucata. Răsfirase pe măsuța unui vânzător de loz în plic teancul de hârtii pentru ca eventualii cumpărători să poată cântări „marfa”. Nu s-a încumetat nimeni. Prietenii, obișnuiți cu ideile lui bizare, îl ocoleau, iar cei care, din imprudență, se trezeau față în față cu el, nu știau cum să se scuze mai repede, fâstâcindu-se, ba că n-au timp, ba că n-au bani. De parcă el pentru prăpădiții ăștia ieșise... Visa: ce-ar fi să vină ea și să-mi zică: vreau eu să cumpăr un poem? Ar tremura, ar înnebuni de fericire șoptindu-i: te așteptam, ia-le, pentru tine le-am scris! A așteptat degeaba. În ziua aceea fata n-a mai trecut, ca de obicei, la sfârșitul programului, prin fața librăriei. Unde s-o fi dus? A zărit-o doar pe ofilita de Aghi dând, la vârsta ei, ca o nerușinată din buci. A săgetat-o nervos și lui i s-a părut că l-a privit nu știu cum. În orice caz, n-a ținut

poanta. Altceva! Să-și declame pur și simplu poeziile în cafenea! Îi trecu și asta prin gând, mai ales că, după cum îi spusese tot dom' Cornel, pe vremuri era o chestie obișnuită, nu zicea nimeni că ai pitici pe creier dacă cereai liniște și te apucau tam-nesam să reciti. Ba, la sfârșit, primeai și aplauze. Venea lumea să-i vadă pe artiști. Foarte bine, mișto, dar vremurile ălea s-au dus. Dacă acum clienții s-ar enerva, iar ea l-ar pofti frumos să se senilizeze afară? Flori, așa, din senin, nu-i putea duce. Poate că le-ar fi luat și atât sau le-ar fi refuzat, ceea ce era și mai grav. Cu florile, după *aia*. Nu-și făcea iluzii, revistele în care publicase, ziarele care-i găzduiseră semnătura nu le citise și nu avea absolut nici un motiv să i le arate. Pula mea, își spuse, poate că n-o interesează figurile ăstea cu poeții romantici, însingurați și îndrăgostiți, și nici celelalte cu artiștii sonați, cu capul în nori. Altceva trebuie să încerce.

Uite, dacă te ia poliția pentru o nebunie, din vorbă în vorbă află și ea. După două-trei zile la arest, intri ca un erou în cafenea. Să vezi cum se dă în vorbă cu tine, cum ți-aduce ceșcuța cu cafea pe farfurie. Dar să fie o chestie tare, haioasă de tot. Așa a ajuns să fure bicicleta unui cretin. Era un fost coleg de școală cu care s-a întâlnit întâmplător în piață. A oprit cu frâna de mână chiar în fața lui. Mamă, ce bijuterie! Îți place? O mângâia, trecându-și palma peste ghidon, apoi pe șa. Roti o pedală în gol. Are patru viteze, ce părere ai? Și-atunci îi încolți

gândul: e super, a'ntâia, hai, dă-mi-o și mie să fac o tură! Să fim serioși, n-ai tu moacă de ea... Îți bați joc de mine? Chiar așa? Hai, măi, c-am glumit. Fac rondoul, cât durează, un minut... Știi că mor după biciclete. Bine, hai, du-te. Și dus a fost! Ce rondou? S-a strecurat printre mașini și a tăiat-o pe bulevard. N-a mai privit în urmă. Până seara a înconjurat de două ori orașul. Se întunecase când s-a întors în piață. Ei, și-acum ce dracu să facă cu bicicleta? S-a rezemat de ea, parcă aștepta răbdător pe cineva, pe platoul din fața halei, până când, în mulțimea care ieșea cu sacoșele pline din piață, a zărit un polițist. Al meu ești! S-a repezit în fața lui: domnu', nu cumpărați o bicicletă? Polițistul s-a uitat neîncrezător la el, apoi a privit îndelung marfa. Îl nedumereau, probabil, trunchiul de roți dințate, de mărimi diferite, și cauciucurile nu mai late ca degetul lui mare. Plusă: e de curse, nerulată, cinci viteze, ultimul tip. Polițistul se scărpină după ceafă. Și zici că e de vânzare? Gata, mă prinde, își spuse. Așa am zis, de vânzare. Numai că în loc să-l întrebe de unde o are și cum de o vinde, polițistul se apucase să negocieze cu el: da' cu cât o dai? Șapte mii, răspunse el scurt. Nu, se codi polițistul, e prea mult, n-am atâția bani la mine. Dar cât aveți? întrebă el convins că târgul e doar o stratagemă înainte de a-l lua de guler. Cinci mii. Vrei cinci mii? Nu mai stătu pe gânduri, în fond îi era egal dacă o dădea cu o mie sau cu cinci mii, important era ca subofiterul să-l invite la

secție. Rosti hotărât, fără remușcări: fie! Păi, atunci, o iau, zise polițistul căutându-și banii în buzunarul interior al hainei, tot voiam să-i cumpăr o bicicletă la ăl mare. Avea deja aerul omului care făcuse o afacere bună. Uite așa a vândut-o, cu cinci mii. Bicicletă care valora cel puțin zece. Ei, acum să bem, își spuse, îndesând cocoloșul de bancnote în buzunarul de la spate al pantalonilor. Și-a sunat urgent prietenii, i-a chemat într-un club de noapte și, până dimineață, a făcut praf toți banii. A doua zi l-a asaltat amicul cu telefoane: băi, ești cretin, ce te-a apucat, să-mi aduci bicicleta! N-o mai am. Cum n-o mai ai? N-o mai am, am vândut-o. Ceee? Dacă n-ai mai stat să mă aștepti în piață, am vândut-o. Tipului i se tăiase respirația. Ai vândut-o... Să-mi aduci banii! De unde bani, că i-am băut! Fostul coleg de școală îl amenințase că-l bate, că-l deșală, că-i sparge casa, că-i scoate ochii, să-i aducă bicicleta înapoi sau măcar banii, că de nu... Că de nu, ce? întrebuse, nervos că discuția aluneca greu pe panta pe care voia el. Că de nu... că de nu, te dau la poliție. Boule, exclamase aproape fericit, dă-mă, dă-mă pe mâna poliției, trimite-mă la pârnaie! Bine, zisese celălalt, ai să vezi tu, dai de dracu'. Așteptase în zadar bătăi violente în ușă. Degeaba cercetase zi de zi cutia poștală în așteptarea unei citații. Nimic. Într-o zi se întâlni cu fostul coleg de școală chiar în fața cafenelei. Călărea acum o motocicletă, îmbrăcat într-un costum negru, din piele. Frână, cu prețul unei

piruete, în buza trotuarului, chiar în fața lui. Își ridică de pe cap cu gesturi grăbite casca și răcni, trimițându-i în bot o ploaie scurtă de salivă: știi ce, du-te-n pizda mă-tii cu bicicleta ta cu tot! Ambală apoi motorul care grohăi îngrozitor și plecă lăsând în urmă un norișor de praf și un scrâșnet de cauciuc încins pe asfalt. Idiotule, murmură ca pentru sine, bucură-te că la motociclete nu mă pricep deloc, dar absolut deloc... A doua zi, cuprins de remușcări, i-a făcut o vizită amicului acasă și, rugându-l să-l ierte, i-a dat două mii de lei, într-o primă tranșă, cum zisese, urmând ca restul să-l achite de îndată ce îi va permite buzunarul. Fostul coleg de școală l-a bătut înțelegător pe umăr: lasă, prietene, că ajung banii ăștia. Știam eu că o să mi-i aduci. Ce, chiar credeai că o să te dau pe mâna poliției? Frumos, își spuse, am scăpat, dar mie tot în palmă îmi aduce țigările și tot fără farfurie îmi servește cafeaua. Nu s-a întâmplat încă nimic prin care să încap definitiv în ochii ei.

Prin urmare, își puse toată speranța într-o emisiune a televiziunii locale în care urma să fie dezbătută creația și soarta tinerei generații de scriitori. Îi căzuse realizatorului ideea cu tronc și se trezise și el invitat. În viața lui nu intrase într-un studio de televiziune, dar nu mirajul camerelor de luat vederi îi crea starea febrilă pe care o trăia. Câteva nopți la rând și le petrecu citind și recitind pagini fundamentale de critică și teorie literară, revăzu însemnări